

Handläggare
Solveig Nilsson
Telefon: 08-50804052

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2023-03-30

Motion om åtgärder för att minska Stockholms stads problem med gäss.

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2022/1294.

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Karin Ernlund och Jonas Naddebo (C) har skrivit en motion med förslag till åtgärder för att komma tillrätta med den ökande gåspopulationen. Stadens strandbad drabbas av otjänligt vatten och ofta gäller avrådan från bad på grund av att vild sjöfågel, i första hand kanadagås och vitkindad gås, uppträder i stort antal kring stadens strandbad och förorenar vattnet med sin avföring.

Förvaltningen anser att den nya lagstiftningen som innebär att även vitkindad gås ses som ett skadedjur som får skjutas när de uppträder i flockar om fem gäss eller fler, har ökat möjligheterna att komma till rätta med de stora gåspopulationerna vid stadens strandbad.

Vidare anser förvaltningen att det är oklart om skribenternas förslag om behovet av att öka jakten på gäss vid stadens strandbad även ska kopplas till förslaget om att utöka möjligheterna att servera viltkött vid förskolor och äldreboenden inom staden. Förvaltningen vill med anledning av detta påpeka att livsmedelslagstiftningen inkluderar ett omfattande regelverk som styr livsmedelshantering. Om avskjutna vildfåglar ska användas som livsmedel på kommersiell nivå krävs upphandling av en hanteringskedja som bland annat inkluderar godkänd verksamhetsutövare, kylda transporter, vilthanterings- eller styckningsanläggning med kylrum samt veterinärkontroller.

Tilläggs bör att en stor del av köttet förmodligen skulle behöva kasseras på grund av skott- och vävnadsskador. Förvaltningen anser att detta skulle innebära en omfattande hantering som inte är ekonomiskt försvarbar.

Sammanfattning av remissen

Karin Ernlund och Jonas Naddebo (C) har skrivit en motion med förslag till åtgärder för att komma tillrätta med den ökande gåspopulationen. Stadens strandbad drabbas av otjänligt vatten och ofta gäller avrådan från bad på grund av att vild sjöfågel, i första hand kanadagås och vitkindad gås, uppträder i stort antal kring stadens strandbad och förorenar vattnet med sin avföring. Av de totalt 317 vattenprover som togs under sommaren 2022 visade 36 procent av proverna avvikande resultat varav 43 prover visade resultatet ”otjänligt” och 73 prover resultatet ”tjänligt med anmärkning”. Skribenterna menar att Stockholm är en fantastisk vattenstad och om invånare och besökare ska kunna fortsätta njuta av Stockholms vatten måste åtgärder vidtas.

Skribenterna hänvisar till pågående viltforskning vid Sveriges Lantbruksuniversitet och Högskolan i Kristianstad rörande skrämsemetoder av gäss som uppträder i oskördade grödor. Där har användandet av drönare visat sig vara en metod som fungerar. Skribenterna föreslår därför att trafiknämnden ges i uppdrag att genomföra en pilot för att med drönare skrämja bort gäss från stränder och gräsytor i närheten av stadens badplatser. Trafikkontoret, som ansvarar för viltvård- och skadedjurssamordning i Stockholm, avskjuter idag kanadagäss efter beställning från berörda stadsdelsförvaltningar, skribenterna anser att skyddsjakten ska utökas.

Utöver detta anser skribenterna att Stockholms stad kan bidra lokalt med att höja statusen för kött från vild gås. Varje dag serveras tusentals måltider i Stockholm stads verksamheter och potentialen att servera mer närproducerad svensk mat och mer viltkött är stor. Skribenterna menar att viltkött är klimatsmart, näringsrikt och fritt från antibiotika och färgämnen.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta att:

- ge trafiknämnden i uppdrag att genomföra en pilot för att med drönare skrämja bort gäss från stränder och gräsytor i närheten av stadens badplatser.
- ge kommunstyrelsen i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder i Stockholms stad, aktivt verka för att höja statusen för kött från vild gås genom att servera mer viltkött i stadens verksamheter.
- ge berörda nämnder i uppdrag att utöka det pågående pilotprojektet med att servera viltkött på förskolor och äldreboenden i Skärholmen till att omfatta alla stadsdelar.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer med skribenternas beskrivning av problematiken med särskilt kanadagås och vitkindad gås vid stadens strandbad.

I nuläget bedriver trafikkontoret enbart skydds jakt, då det är ett kostnadseffektivt sätt att minska gåspopulationen. Det har nyligen blivit lagändringar som medför att även vitkindad gås ses som ett skadedjur som får skjutas när de uppträder i flockar om fem gäss eller fler, tidigare var staden tvungen att ansöka om dispens för att få skjuta vitkindad gås. Tidigare dispenser gällde 20-30 individer årligen vilket gjorde att insatserna blev relativt verkningslösa. Förvaltningen anser att den nya lagstiftningen har ökat möjligheterna att genom avskjutning komma till rätta med de stora gåspopulationerna vid stadens strandbad.

Vidare anser förvaltningen att skribenternas förslag om att trafiknämnden ges i uppdrag att genomföra en pilot med drönare som skrämstaktik kan vara värt att pröva. Det kräver dock att staden undersöker möjligheterna för detta med tanke på eventuella restriktioner avseende närheten till Bromma flygplats.

I övrigt är förvaltningen enig med skribenterna om fördelarna med viltkött. Det är emellertid oklart om skribenternas förslag om behovet av att öka jakten på gäss vid stadens strandbad även ska kopplas till förslaget om att utöka möjligheterna att servera viltkött vid förskolor och äldreboenden inom staden.

Förvaltningen vill med anledning av detta påpeka att livsmedelslagstiftningen inkluderar ett omfattande regelverk som styr livsmedelshantering. Om avskjutna vildfåglar ska användas som livsmedel på kommersiell nivå krävs upphandling av en hanteringskedja som bland annat inkluderar godkänd verksamhetsutövare, kylda transporter, vilthanterings- eller styckningsanläggning med kylrum samt veterinärkontroller. Tilläggas bör att en stor del av köttet förmodligen skulle behöva kasseras på grund av skott- och vävnadsskador. Det är också viktigt att notera att denna skydds jakt i huvudsak utförs i högsommarvärme, det innebär att förruttnelseprocessen startar omgående och köttet blir otjänligt inom någon timme om det inte kommer in i ett kylrum. Förvaltningen anser att detta skulle

innebära en omfattande hantering som inte är ekonomiskt försvarbar.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Jenny Bejker
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilaga: Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2022/1294.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2023-03-14
Jenny Bejker, Avdelningschef	2023-03-03